

Posudek bakalářské práce

Autor/ka práce a studijní obor: Jan Lassner, Bohemistika, 3. ročník

Název práce: **Obráz českých dějin v historických pověstech Augusta Sedláčka a Aloise Jiráska**

Oponent bakalářské práce: prof. PhDr. D. Tureček, DSc.

HODNOCENÉ ASPEKTY PRÁCE		A	B	C	N	NN
1	Samostatnost zpracování, porozumění problematice, originalita práce	x				
2	Formulace cílů práce a jejich splnění	x				
3	Koncepce a struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce)	x				
4	Práce s literaturou/ s prameny (stav bádání, využití databází, práce s cizojazyčnou literaturou, interpretace a kritická reflexe textů, výběr a úplnost pramenné databáze, její kritika a interpretace)	x				
5	Adekvátnost použitých metod a jejich aplikace		x			
6	Formulace závěrů, příp. výsledky výzkumu		x			
7	Formální stránka práce (grafická úprava, jazyková a stylistická úroveň)		x			
8	Formální stránka práce (citační praxe a bibliografické odkazy)	x				

A = výborně	B = velmi dobře	C = dobře	N = nelze hodnotit	NN= nevyhověl/a
-------------	-----------------	-----------	--------------------	-----------------

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce kolegy Lassnera je velmi náročná na analýzu a interpretaci literárních textů, které vykazují široký vějíř žánrových, kontextuálních souvislostí a nemenší míru prototypů a pretextů. Pro bakalářskou práci jde o úkol, který je mimořádně náročný a v této souvislosti nechtě jsou také vnímány mé poznámky, které přičiním k jednotlivinám. Předem budiž zřejmé, že předložený výkon splňuje nátoky kladené na bakalářský projekt v bohaté míře a má být hodnocen jako velmi zdařilý. Své poznámky tak směřuji spíše *pro futuro*, s ohledem na další odborný růst mladého kolegy.

Prvou poznámku chci přičinít k vstupním pasážím práce, věnovaným problematice mýtu a mytologie. Jedná se o problematiku velmi širokou a různorodou. Je dobře, že se kolega svedl zorientovat v některých základních položkách sekundární literatury, ale zdá se, že tuto část přecenil, rozsahem po mém soudu naddimenzoval a logicky se nevyhnul příliš důvěřivému přístupu k literatuře, z níž čerpal. Krom toho tak poněkud utrpěla proporce práce. Škoda, že interpretační (analytická) část se soustředí v oddílu 2.4 jen na látku praotce Čecha a nechává většinu potencionálního materiálu stranou. Z pohledu na jednotlivinu je možno jen stěží vyvodit obecnější závěr a bylo by naopak zajímavé sledovat, jak se Sedláček a Jirásek vyrovnávají s podáními z jiných než mytických časů, doložených jinak pramenně a jinak ukotvených v kulturní i historické paměti.

Ale i na půdě podniknuté práce by bylo možno přičinit několik glos. Škoda, že při interpretaci zpracování pověsti o českém *heros eponymos* autor více nevyužil poznatků Dušana Třeštíka, jehož knihu má v seznamu literatury. Leccos by bylo možno odkázat pod čáru a více se soustředit k analýze literárních kvalit. Tu jako by autor někdy podléhal impresi před analýzou - viz jen formulace typu „Pokud bychom zavřeli oči, můžeme si představit, že jsme třeba v lese u ohně s jinými muži a ženami, uprostřed nás zabalený ve vznešené roucho stáří a s korunou ze stříbrných vlasů sedí bájný pěvec a seznamuje nás s prastarými příběhy“ (s. 39). Páně Lassnerova bohatá i obrazná čeština je jistě nesporným kladem, rétorika by ale neměla potlačovat analýzu. Navíc by šlo jednoduše odkázat na analogické závěry bádání, tak na komentář doc. Adama v poslední edici Jiráskových pověstí v České knižnici: příslušnou položku ale v seznamu literatury bohužel postrádám. Rétoriku by do budoucna měl kolega Lassner vůbec ukáznit a podřídit pečlivé práci. Uveďme jako jediný doklad následující pasus: „Kam nás zavede uvažování o důvodu přidávání těchto určení k pověsti, jež původně nic z toho neobsahuje, chceme-li text očistit a dobrat se podloží příběhu?“ (s. 37). Existuje skutečně ono pomyslné „podloží příběhu“, esenciální prototypický invariant? Lze text „očistit“, tedy odstranit jeho individuální specifika, aniž bychom vlastně ztratili to, co je na našem materiálu klíčové? Je možno spatřovat smysl literární tradice látky v replikování prototypu, nebo spíše – jak se domnívám ve variaci, modifikaci? A konečně: kam nás naše uvažování zavede, to se vždy zcela jasně ukáže a netřeba vypjatých rétorických gest. Navíc se celá pasáž soustředí k detailu, na který již dali jistou odpověď nejen Třeštík, ale třeba i Rak a další.

Uvažování kolegy Lassnera také prozatím trpí jistým anachronismem. Není přece teprve potřeba upozorňovat, jak čteme na s. 27, že Jiráskův národní postoj „nesmíme chápat ani zcela negativně“, protože vlastenectví není pro jeho dobu „ničím vzácné“. Navíc se dotyčná pasáž překlene oslím můstkem k Jiráskově četbě, recepci světové literatury – tu jde o specifická témata, která s vlastní prací pana kolegy souvisejí spíše volně, a věru bych raději četl další pečlivé analýzy jiných pověstí, než tyto příliš obecné proklamace. V jiných místech, tak na s. 29, už ony příliš volné rétorické vsuvky působí až nepatřičně. Věty typu „Česká minulost nebyla nikdy jednoduchá, byla často tíživá a trýznivá a ozvěny některých událostí zůstaly v lidech dodnes“ necht' prosím pan kolega propříště přenechá povídavě popularizujícím vševědům typu Václava Cílka a soustředí se na meritum literárně historické práce. Tu by ale bylo mnohé co dopovědět. Tak když na s. 30 čteme „Jindy je zase čtenář nucen soucítit s trpícím obyvatelstvem v dobách nedostatku“, ptáme se, jak tohoto efektu text dosahuje, a očekávali bychom, že onu textovou strategii autor pečlivě pojmenuje a porovná s přístupem a postupem druhého ze zkoumaných autorů.

V některých okamžicích po mém soudu autor na svou schopnost lehce stylizovat doplácí. Když kupříkladu na s. 31 čteme, že „Aloisu Jiráskovi se podařilo sestavit národní mýtus“, domníváme se, že jde o nedomyšlenou zkratku a slovo „sestavit“ považujeme spíše za zavádějící, za příliš lehké klouznutí po povrchu problému.

Nehodlám doplňovat možný katalog svých poznámek, principů jsem se myslím dotkl v předcházejících řádcích dostatečně. Konstatuji znovu závěrem, že práce je na bakalářském stupni dobrým výkonem jistě talentovaného mladého muže, který by ale v další etapě svého odborného rozvoje neměl uspokojeně ustrnout.

Bakalářskou práci **doporučuji** k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

V Českých Budějovicích, 20. 5. 2019

.....
podpis vedoucího bakalářské práce

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

